

УДК 631.95

АЛЬТЕРНАТИВНІ СИСТЕМИ ЗЕМЛЕРОБСТВА

Александров В.В., магістрант, Чалая О.С., к.с.-г.н., доцент
(Харківський національний технічний університет сільського господарства
імені Петра Василенка)

Людство є носієм технічного прогресу, який приносить йому не тільки матеріальні блага, але й обумовлює постійно зростаюче техногенне навантаження на біосферу, що виявляється у порушенні саморегуляції в живій природі, послабленні захисних можливостей рослин, тварин і людини. Старі, випробувані агротехнології вже не в змозі справитися з цими проблемами і тому актуальним стає пошук та розвиток альтернативних систем землеробства [1].

Метою альтернативних систем землеробства є зміна сучасного землеробства шляхом екологізації. Найбільшого розвитку альтернативне землеробство набуло в промислово розвинених країнах, де найбільше проявилися негативні наслідки інтенсивних агротехнологій. Суть альтернативного землеробства полягає у повній або частковій відмові від мінеральних добрив, пестицидів і регуляторів росту. Комплекс агротехнічних заходів ґрунтується на суворому дотриманні сівозмін, збереженні рослинних решток, проведенні захисту рослин агротехнічним і біологічним методами. Велику увагу приділяють боротьбі з ущільненням ґрунту [2].

В альтернативному землеробстві виділяють декілько систем: органічну, біологічну, органо-біологічну, біодинамічну та екологічну. Органічна система широко застосовується у США і передбачає використання органічних добрив та біологічні засоби захисту рослин (бордоська рідина, попіл, настої і відвари рослин). Біологічна система передбачає використання в якості основного добрива спеціально обробленого компосту, сидератів, для захисту рослин - механічні, вогневі методи та застосування ефірних масел. В основі органо-біологічної системи – створення "живого і здорового ґрунту" за рахунок підтримки й активізації її мікрофлори. Біодинамічна система передбачає ведення землеробства з врахуванням не лише земних, а й космічних ритмів (врахування фаз до Місяця, розміщення зірок на небосхилі).

Недоліками альтернативного землеробства є його підвищена залежність від природних факторів, нижчий рівень урожайності та вища трудоемкість і вартість продукції [3].

Список літератури :

1. Писаренко В.Н., Писаренко П.В., Писаренко В.В. Агроекологія: навчальний посібник. - Полтава.-2008.- 255 с.
2. Дегодюк Е. Екологічні альтернативи // журнал "The Ukrainian Farmer", червень 2017 року. - Режим доступу: [<https://agrotimes.ua/article/ekologichni-alternativi/>]
3. Медведєв В.В., Булигін С.Ю., Булигіна М.Е. Сучасні системи землеробства і проблема обробітку ґрунту / AGROECOLOGICAL JOURNAL. - № 2, 2017. – с. 127 – 134.